

ВПЛИВ ЗМІНИ КЛІМАТУ НА ФОРМУВАННЯ І РОЗВИТОК ЕКОЛОГІЧНИХ ПРОБЛЕМ

У 1980-1990-і роки тема глобальних кліматичних змін стала одним з головних предметів досліджень і бурхливих дискусій вчених, а також стурбованості держав і їхніх політичних лідерів. Ареною вираження їх думок стали, в першу чергу, конференції сторін Рамкової конвенції ООН зі зміни клімату з обговоренням фундаментальних доповідей фахівців Міжурядової групи експертів зі зміни клімату.

Сьогодні, серед вчених і експертів немає єдиної думки щодо причин цього явища. Існують дві точки зору на процес зміни температури. Згідно з однією з них мова йде про природні циклічних коливаннях температури. інша точка зору пов'язує потепління з діяльністю людини, так званим антропогенним фактором.

Серед основних причин кліматичних змін, що спостерігаються в даний час, необхідно відзначити астрономічну теорію змін клімату та вплив парникового ефекту. Остання вважається визначальною у процесі підвищення середньої глобальної приземної температури. Основним «винуватцем» глобального потепління прийнято вважати парникові гази – вуглекислий газ, метан, закис азоту, антропогенна емісія яких росте безпрецедентними темпами на протязі останнього півстоліття. Згідно астрономічної теорії ступінь і характер кліматичного впливу варіацій орбітальних елементів залежать від глобального палеокліматичного стану Землі (від термоери до гляціоери), що визначається швидше за все як земними, так і космічними причинами. Визначення кліматичної значущості варіацій кожного з трьох орбітальних елементів вимагає врахування специфіки безперервних у часі і просторі змін інсоляції, а також одночасного обліку і більш точної розробки механізмів земних кліматичних зворотних зв'язків, за допомогою яких орбітальні сигнали трансформуються в глобальні кліматичні зміни.

Також не слід забувати про вплив вулканічної діяльності на глобальну кліматичну систему. Продукти потужних вулканічних вивержень, змінюють хімічний склад повітря і впливаючи на радіаційний фон Землі.

Зміна клімату призводить до негативних глобальних наслідків. Основними негативними наслідками прийнято вважати:

- 1) зміна частоти та інтенсивності випадання опадів;
- 2) підвищення рівня моря;
- 3) загроза для екосистем і біорізноманіття;
- 4) танення льодовиків;
- 5) негативний вплив на сільське господарство;
- 6) збільшення водоспоживання і зменшення можливості водопостачання;
- 7) інтенсифікація негативних процесів;
- 8) погіршення здоров'я людини.

І природні зміни, і діяльність людини необхідно враховувати при розгляді питань, пов'язаних зі зміною клімату в глобальному масштабі. При цьому антропогенні фактори в останні 50 років мають більш істотний характер, ніж природні коливання температури. Багато в чому зміна клімату в останні десятиліття пояснюється збільшенням надходження в атмосферу парникових газів, до яких відносяться вуглекислий газ, метан, азот, гексафторид сірки і деякі гази штучного походження. Тому виникає питання про реакцію і діяльності світової спільноти по вирішенню проблеми надходження парникових газів.

Зміни глобального клімату на Землі відбувались на протязі усієї геологічної історії планети. Головною особливістю кліматичних змін сьогодення є те, що вони відбуваються дуже швидко. Це унеможливорює, в багатьох випадках, пристосування до них елементів навколишнього середовища, в тому числі людини. Це вимагає вироблення і прийняття заходів по адаптації до цих змін і пом'якшення їх наслідків. У порівнянні з іншими глобальними екологічними проблемами кліматичну проблему відрізняє особливо складний комплексний багатокomпонентний характер.